

Số: /2021/TT-BTNMT

Hà Nội, ngày tháng năm 2021

THÔNG TƯ

Quy định kỹ thuật xây dựng mực nước tương ứng với các cấp báo động lũ

Căn cứ Nghị định số 36/2017/NĐ-CP ngày 04 tháng 4 năm 2017 của Chính phủ quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức của Bộ Tài nguyên và Môi trường;

Căn cứ Quyết định số 05/2020/QĐ-TTg ngày 31 tháng 01 năm 2020 của Thủ tướng Chính phủ quy định mực nước tương ứng với các cấp báo động lũ trên các sông thuộc phạm vi cả nước;

Theo đề nghị của Tổng cục trưởng Tổng cục Khí tượng Thủy văn, Vụ trưởng Vụ Khoa học và Công nghệ và Vụ trưởng Vụ Pháp chế;

Bộ trưởng Bộ Tài nguyên và Môi trường ban hành Thông tư quy định kỹ thuật xây dựng mực nước tương ứng với các cấp báo động lũ.

Chương I
QUY ĐỊNH CHUNG

Điều 1. Phạm vi điều chỉnh

Thông tư này quy định kỹ thuật về xây dựng mực nước tương ứng với các cấp báo động lũ trên các lưu vực sông thuộc phạm vi cả nước.

Điều 2. Đối tượng áp dụng

Thông tư này áp dụng đối với các cơ quan, tổ chức, cá nhân có liên quan đến hoạt động xây dựng mực nước tương ứng với các cấp báo động lũ trên các lưu vực sông.

Điều 3. Giải thích từ ngữ

Trong Thông tư này, các từ ngữ dưới đây được hiểu như sau:

1. Biên độ mực nước lũ là trị số chênh lệch mực nước giữa mực nước đỉnh lũ và mực nước ngay trước lúc lũ lên.
2. Thời gian duy trì cấp mực nước lũ là khoảng thời gian duy trì giữa hai giá trị mực nước trong một trận lũ, đơn vị tính bằng giờ.

Chương II

QUY ĐỊNH KỸ THUẬT

Điều 4. Xây dựng mực nước tương ứng với các cấp báo động lũ tại các vị trí báo lũ, trạm thủy văn

1. Thu thập thông tin, dữ liệu khí tượng thủy văn, địa hình và đặc điểm dân sinh, kinh tế - xã hội, cơ sở hạ tầng.
2. Điều tra, đo đạc, khảo sát bổ sung thông tin, dữ liệu.
3. Phân tích đặc điểm lũ, tính toán phân cấp lũ và lập bản đồ hiện trạng ngập lụt.
4. Tính toán mô phỏng lập bản đồ lũ, ngập lụt và lập bản đồ rủi ro do lũ, ngập lụt tương ứng với các cấp mực nước.
5. Phân tích, đánh giá, xác định giá trị mực nước tương ứng với các cấp báo động lũ.
6. Tham vấn ý kiến chuyên gia và các cơ quan, đơn vị có liên quan.
7. Xây dựng báo cáo kết quả.

Điều 5. Thu thập thông tin, dữ liệu khí tượng thủy văn, địa hình và đặc điểm dân sinh, kinh tế - xã hội, cơ sở hạ tầng

1. Số liệu khí tượng thủy văn
 - a) Số liệu khí tượng thủy văn sử dụng xây dựng mực nước tương ứng với các cấp báo động lũ phải đảm bảo tối thiểu từ 30 trận lũ trở lên bao gồm lũ nhỏ, lũ trung bình, lũ lớn và lũ lịch sử. Trong trường hợp không đủ số liệu phải thực hiện tính toán, khôi phục, kéo dài chuỗi số liệu để đảm bảo độ dài tối thiểu theo yêu cầu;
 - b) Số liệu khí tượng thủy văn thu thập bao gồm: lượng mưa giờ, lượng mưa ngày, mực nước giờ của các trận lũ, mực nước chân lũ, mực nước đỉnh lũ, lưu lượng nước giờ của các trận lũ, lưu lượng nước lớn nhất, lưu lượng nước nhỏ nhất của các trạm khí tượng thủy văn hiện có trong khu vực.
2. Dữ liệu địa hình
 - a) Dữ liệu mặt cắt ngang, mặt cắt dọc đoạn sông có vị trí báo lũ hoặc trạm thủy văn cần xác định mực nước tương ứng với các cấp báo động lũ;
 - b) Bản đồ địa hình của khu vực có vị trí báo lũ hoặc trạm thủy văn cần xác định mực nước tương ứng với các cấp báo động lũ, tỷ lệ tối thiểu 1: 10.000;
 - c) Vết lũ, ảnh viễn thám thể hiện trạng thái ngập lụt (nếu có) tại những vùng trọng điểm chịu tác động bởi ngập lụt tại khu vực có vị trí báo lũ hoặc trạm thủy văn cần xác định mực nước tương ứng với các cấp báo động lũ.
3. Đặc điểm dân sinh, kinh tế - xã hội nơi có vị trí báo lũ hoặc trạm thủy văn cần xác định cấp báo động lũ
 - a) Hiện trạng phân bố dân cư, mật độ dân cư, thành phần dân cư;

b) Hiện trạng sử dụng đất;

c) Hiện trạng hệ thống đê điều, hồ, đập, hệ thống tiêu thoát nước có ảnh hưởng đến chế độ dòng chảy trên hệ thống sông có vị trí báo lũ hoặc trạm thủy văn cần xây dựng cấp báo động lũ: cao trình đê, đỉnh đập, mực nước dâng bình thường, mực nước gia cường, lưu lượng xả lũ thiết kế, quy mô, kích thước, loại, dạng công trình xả lũ;

d) Hiện trạng hệ thống cơ sở hạ tầng;

đ) Quy hoạch, kế hoạch phát triển kinh tế - xã hội của địa phương.

4. Thu thập số liệu thiệt hại do lũ, ngập lụt gây ra đối với dân cư, sản xuất, giao thông, thủy lợi, hạ tầng xây dựng và các thiệt hại kinh tế - xã hội khác.

5. Tính toán, khôi phục, kéo dài chuỗi số liệu được thực hiện theo một trong các phương pháp sau:

a) Sử dụng phương pháp lưu vực tương tự: chọn lưu vực tương tự với các điều kiện về sự tương tự điều kiện khí hậu; có tính đồng bộ trong sự dao động dòng chảy theo thời gian (có quan hệ tương quan trong thời kỳ đo đạc song song); có tính đồng nhất về điều kiện hình thành dòng chảy, địa chất, thổ nhưỡng, địa chất thủy văn, tỷ lệ rừng, đầm lầy và điều kiện canh tác trên lưu vực; không có những yếu tố làm thay đổi dòng chảy tự nhiên; tỷ lệ giữa các diện tích không vượt quá 5 lần, chênh lệch về cao độ bình quân lưu vực không quá 300m; khảo sát sự thay đổi đồng bộ của dao động dòng chảy của một hoặc nhiều lưu vực tương tự và lưu vực tính toán theo các năm thực đo, từ đó chọn lưu vực có thời gian quan trắc dài và đồng bộ làm lưu vực tương tự; xây dựng quan hệ tương quan lưu vực; chỉ được sử dụng quan hệ tương quan để khôi phục lại dòng chảy khi hệ số tương quan $\geq 0,8$;

b) Phương pháp mô hình tính toán thủy văn, thủy lực: căn cứ vào số liệu khí tượng thủy văn và điều kiện địa hình, địa chất, mặt cắt, lựa chọn mô hình toán để kéo dài chuỗi số liệu mực nước, lưu lượng từ mưa. Các bước thực hiện bao gồm: lựa chọn chuỗi số liệu mưa; thiết lập mô hình; hiệu chỉnh, kiểm định mô hình cho các trận lũ đại biểu; tính toán, kéo dài chuỗi số liệu lưu lượng, mực nước từ chuỗi số liệu mưa;

c) Sử dụng phương pháp khác (nếu có): do yêu cầu của dự án cụ thể và được cơ quan có thẩm quyền quyết định.

Điều 6. Điều tra, đo đạc, khảo sát bổ sung thông tin, dữ liệu

Căn cứ yêu cầu thực tế, thực hiện điều tra, đo đạc, khảo sát bổ sung các thông tin, dữ liệu sau để phục vụ xây dựng mực nước tương ứng với các cấp báo động lũ:

1. Điều tra vết lũ trong khu vực có vị trí báo lũ hoặc trạm thủy văn cần xây dựng cấp báo động lũ

a) Điều tra, đánh dấu xác nhận vết lũ, ngập lụt trong khu vực có vị trí báo lũ hoặc trạm thủy văn cần xây dựng cấp báo động lũ (xác định vết lũ tại từng vật thể, tọa độ các vết lũ, thời gian xuất hiện lũ, thời gian ngập do lũ, thời gian xuất hiện mực nước đỉnh lũ);